

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมายความว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ได้บัญญัติไว้ซึ่งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ซึ่งนอกจากการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรแล้ว รัฐบาลได้วางระเบียบในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นหลักเกณฑ์กั้นกรองให้ได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อย่างแท้จริงเพื่อประกอบพระราชดำริอีกทางหนึ่ง ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้ใช้บังคับมาระยะหนึ่ง สมควรปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยแล้วแต่กรณี

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นข้าราชการการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ยกเว้นข้าราชการการเมือง และให้หมายความรวมถึงพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง ส่วนราชการระดับกรมที่ขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานอัยการสูงสุด องค์การอิสระตามกฎหมาย กรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงสภาอากาศไทยด้วย

“องค์การอิสระตามกฎหมาย” หมายความว่า องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การของรัฐที่เป็นอิสระ

“ผู้ช่วยรัฐมนตรี” หมายความว่า กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นส่วนราชการในพระองค์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการในพระองค์

ข้อ ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติ ตามระเบียบนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

ในการนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ เพื่อพิจารณาด้วยก็ได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการ

หรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลใด ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๘ ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ชั้นตราใด แก่บุคคลใด นอกจากจะต้องพิจารณาตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ และกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้แล้ว ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ประพฤติดี มีความจงรักภักดีและมีทัศนคติที่ดีต่อพระมหากษัตริย์ผู้ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับพระราชทานมีความภาคภูมิใจในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงด้วย

ข้อ ๙ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีให้ขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา เว้นแต่การเสนอขอพระราชทานกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วน ตามข้อ ๒๒ การเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศและชาวต่างประเทศ ตามข้อ ๒๓ และการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้วายชนม์ตามข้อ ๒๔ ให้เสนอขอพระราชทานได้ตามคราวแห่งความชอบและตามเหตุการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในโอกาส นอกเหนือจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดวิธีการสำหรับหน่วยงานของรัฐ หรือผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามข้อ ๑๔ เฉพาะโอกาสเช่นว่านั้น แต่จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือคุณสมบัติบุคคลให้แตกต่างไปจากระเบียบนี้ได้

ข้อ ๑๐ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีการเสนอขอพระราชทานและรับรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รายการ และจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วแจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ทราบและถือปฏิบัติ

หมวด ๒

การเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๑๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ โดยมีชั้นตราตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย
- (๒) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก
- (๓) ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย
- (๔) ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก
- (๕) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๖) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
- (๗) ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์มงกุฎไทย
- (๘) ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์ช้างเผือก
- (๙) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๐) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๑) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๒) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๓) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๔) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๕) ชั้นสูงสุด มหาชริมมงกุฎ และ
- (๑๖) ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปิดกั้นหรือกรณีอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ จะกระทำมิได้

ข้อ ๑๒ นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ แล้ว บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชนด้วยความอุทิศสหาย ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง
- (๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้
- (๔) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชโองการหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เว้นแต่ได้รับพระราชทานคืนในภายหลัง
- (๕) เป็นผู้ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๖) เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระหว่างถูกกล่าวหาว่า
 - (ก) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรืออยู่ระหว่างพิจารณาโทษทางวินัย
 - (ข) อยู่ระหว่างอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

(ข) กระทำความผิดทางอาญาและอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในศาล หรือได้มีคำพิพากษาแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่พนักงาน อัยการรับแก้ต่างคดีนั้น หรือเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือความผิด ที่มีโทษปรับสถานเดียว

(ค) กระทำความผิดและอยู่ระหว่างการไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรืออยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วย มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องรับรองว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบนี้ เพื่อให้หน่วยงาน ของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ดำเนินการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตน ต่อไป

ข้อ ๑๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ให้หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ดำเนินการจัดทำเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยแยกเอกสารเป็นการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน และผู้ซึ่งพ้นจาก การปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุ และให้เป็นไปตามลำดับชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ คือชั้นต่ำกว่า สายสะพาย และชั้นสายสะพาย แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ภายหลังจากที่ได้ส่งเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีไปยัง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว หากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ เห็นว่ามีบุคคลที่ได้รับ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ สูงขึ้น หรือได้รับเงินเดือนขั้นสูงของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และมีคุณสมบัติอื่นครบตามหลักเกณฑ์ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายประจำปี ก็ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ข้อ ๑๔ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและบุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อและรับรอง คุณสมบัติและคุณลักษณะตามข้อ ๘ และข้อ ๑๒ ของบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับรัฐมนตรี และผู้ช่วยรัฐมนตรี

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการธิการ สามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ประธานวุฒิสภา สำหรับสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำวุฒิสภา

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการการเมืองในสังกัด

(๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร

(๖) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัด

(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือปลัดกรุงเทพมหานคร สำหรับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

(๘) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับข้าราชการตุลาการ ดะโต๊ะยุติธรรม ผู้พิพากษาสมทบ ผู้ดำรงตำแหน่งในศาลนั้น ๆ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในศาลนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(๙) อัยการสูงสุด สำหรับข้าราชการฝ่ายอัยการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด

(๑๐) ประธานองค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนั้น ๆ

(๑๑) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการวุฒิสภา สำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัด และผู้ปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(๑๒) เลขาธิการหรือหัวหน้าหน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยธุรการขององค์กรอิสระนั้น ๆ

(๑๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนอกจาก (๖) สำหรับบุคคลหรือพนักงานในสังกัด

(๑๔) บุคคลตาม (๕) (๖) (๗) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมาย สำหรับผู้บริหารสูงสุด พนักงานหรือเจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดหรือในกำกับ แล้วแต่กรณี

(๑๕) บุคคลตาม (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) สำหรับราชบัณฑิต และกรรมการตามกฎหมายที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้น

ข้อ ๑๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งจะดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๔ (๖) ที่รับรองคุณสมบัติของตนเองแล้ว แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมและตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและกลั่นกรองความดีความชอบตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ก่อนส่งเรื่องไปยังผู้เสนอรายชื่อตามข้อ ๑๔ (๖)

ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรองและรับรองอีกชั้นหนึ่ง ก่อนเสนอไปยังผู้เสนอรายชื่อตามข้อ ๑๔ (๖) เพื่อพิจารณารับรองแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๔ (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดกรุงเทพมหานครซึ่งจะดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงาน ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และผู้ปฏิบัติงาน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น ในเขตจังหวัดหรือท้องที่ของตน ที่รับรองคุณสมบัติ ของตนเองแล้ว แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติ คุณลักษณะ และกลับกรองความดีความชอบตามที่กำหนด ในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วเสนอไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ ภายใต้บังคับข้อ ๘ และข้อ ๑๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะครบถ้วน และได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ต้องดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภา ฝ่ายการเมือง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยสี่สิบวัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจากวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมา จนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน

(๒) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภา ฝ่ายการเมืองหลายตำแหน่งหรือหลายครั้ง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจาก วันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมา จนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน

(๓) ผู้ซึ่งพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุ และมีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณา เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่ก่อนการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

(๔) เป็นผู้เคยมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๒ (๖) ซึ่งต่อมาปรากฏผลการสอบสวน ได้สวน หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่าไม่มีความผิด

(๕) เป็นผู้มียผลงานความดีความชอบอย่างยิ่งเฉพาะที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ ในการนับระยะเวลาเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามระเบียบนี้ หากเป็นผู้มีกรณีดังต่อไปนี้ในปีใด ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีกกรณีละหนึ่งปี

(๑) เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย

(๒) เป็นผู้มีส่วนการประเมินการปฏิบัติราชการหรือการปฏิบัติงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดต่ำกว่าระดับดี เว้นแต่เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่งหรือระยะเวลาเลื่อนขั้นตราเกินกว่าห้าปีบริบูรณ์ ให้พิจารณาผลการประเมินดังกล่าวในระยะเวลาห้าปี

หมวด ๓

การพิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๑๙ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ประกอบด้วย

- | | |
|---|------------------------------------|
| (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย | เป็นประธานกรรมการ |
| (๒) รองนายกรัฐมนตรี | เป็นกรรมการ |
| (๓) รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนห้าคน | เป็นกรรมการ |
| (๔) เลขาธิการ ก.พ. | เป็นกรรมการ |
| (๕) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี | เป็นกรรมการ |
| | และเลขานุการ |
| (๖) ข้าราชการในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคนหนึ่ง
ที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย | เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ |
| (๗) ผู้อำนวยการกองอาลักษณ์
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี | เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ |

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุกชั้นตราแก่บุคคลที่สมควรขอพระราชทาน

ให้ประธานกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกลั่นกรอง ตรวจสอบ หรือดำเนินการอื่นตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๒๐ เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีแล้ว ให้ตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานตามระเบียบนี้หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้ แล้วเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ เพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๑ เมื่อคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลพร้อมทั้งชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยัง

สำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนซึ่งไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ต่อนายกรัฐมนตรีโดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙

เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หมวด ๔

การเสนอและการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานแก่บุคคลบางประเภท

ข้อ ๒๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศ และชาวต่างประเทศ ให้เสนอขอพระราชทานได้เมื่อผู้นั้นได้กระทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอขอพระราชทานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทานตามลำดับ โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ภายในบังคับธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศ เมื่อกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเห็นสมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใดและชั้นตราใดแล้ว ให้กระทรวงการต่างประเทศ ทาบทามรัฐบาลที่ชาวต่างประเทศนั้นถือสัญชาติว่าจะขัดข้องการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวหรือไม่ หากไม่ขัดข้อง ให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอขอพระราชทานแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๑ วรรคสอง ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐ มาใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้วายชนม์ ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเสนอขอพระราชทานได้เมื่อผู้วายชนม์ได้เคยกระทำคุณประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง โดยให้ส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวัง

เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๑ วรรคสอง ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐ มาใช้บังคับ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งในคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีตามระเบียบนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามข้อ ๑๙ (๓)

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี